

OPINIE i ANALIZY

INSTYTUTU DE REPUBLICA

Francuska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej

KAMILA GROSZKOWSKA

OPINIE i ANALIZY

INSTYTUTU DE REPUBLICA

Francuska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej

KAMILA GROSZKOWSKA

Redakcja serii

dr hab. Bogumił Szmulik, prof. ucz.
dr Magdalena Maksymiuk
mgr Łukasz Gołqb

© Copyright by Instytut De Republica 2022

ISBN 978-83-67253-18-5 (online)

Wydawca

Instytut De Republica
ul. Belwederska 23 lok.1
00-761 Warszawa
+48 22 295 07 29
e-mail: instytut@iderepublica.pl
www.iderepublica.pl

Spis treści

Główne wnioski pracy 7

I. Wstęp 9

II. Traktatowe podstawy prezydencji w Radzie Unii Europejskiej 11

III. Program strategiczny trzech prezydencji 13

IV. Program Prezydencji Francuskiej 17

V. Analiza pierwszej połowy prezydencji francuskiej 21

Kontekst polityczny 21

Wpływ wojny w Ukrainie 22

Postępy nad kluczowymi elementami programu prezydencji 25

VI. Zakończenie 29

Bibliografia 31

Francuska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej

Kamila Groszkowska

Streszczenie

W styczniu 2022 r. Francja objęła sześciomiesięczną prezydencję w Radzie Unii Europejskiej jako pierwsze państwo nowego trio prezydencji, wraz z Republiką Czeską oraz Szwecją. Jest to szczególny okres dla Francji ze względu na podwójne wybory zaplanowane na pierwszą połowę roku: wybory prezydenckie w kwietniu oraz wybory do Zgromadzenia Narodowego w czerwcu. Dla ubiegającego się o reelekcję Emmanuela Macrona przewodniczenie Radzie daje szansę na wzmocnienie wizerunku jako kompetentnego polityka i męża stanu oraz na wdrożenie swojej koncepcji politycznej dla Europy, ogłoszonej już w 2017 r. po objęciu urzędu prezydenta. Hasłem prezydencji francuskiej jest silna i niezależna Europa, samodzielnie decydująca o swojej przyszłości. Główne priorytety obejmują transformację cyfrową, ekologiczną oraz społeczną oraz wzmocnienie potencjału militarnego, ekonomicznego i społecznego Europy. Okres prezydencji francuskiej został zdominowany przez rosyjską inwazję na Ukrainę, która wpłynęła na prace Rady i główne kierunki polityki europejskiej.

Słowa kluczowe

Francja, prezydencja, Rada Unii Europejskiej, Unia Europejska

Główne wnioski pracy:

1. W styczniu 2022 r. Francja po 14 latach objęła prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. Przypada ona na szczególny czas ze względu na wybory prezydenckie we Francji oraz rosyjską agresję na Ukrainę.
2. Głównym tematem francuskiej prezydencji jest silna i niezależna Europa, a zapowiedziane działania koncentrują się na wzmacnianiu potencjału ekonomicznego, militarnego i socjalnego oraz transformacji cyfrowej i ekologicznej.
3. Wyzwania związane z wojną w Ukrainie zdominowały pierwszą połowę francuskiej prezydencji i wpłynęły na kierunki polityki europejskiej.

I. WSTĘP

W styczniu 2022 r. po 14 latach Francja objęła prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. W Radzie obowiązuje rotacyjny system prezydencji, pozwalający każdemu państwu członkowskiemu przewodniczyć tej instytucji przez okres 6 miesięcy. Jest ona sprawowana w grupach trzech państw, które określają kierunki działania i priorytety Unii na kolejne 18 miesięcy. Prezydencja francuska otwiera nowy okres kolejnej grupy, sprawowanej wraz z Republiką Czeską oraz Szwecją. Przypada on na bardzo szczególny czas z punktu widzenia polityki wewnętrznej Francji ze względu na wybory prezydenckie, które odbędą się 3 kwietnia oraz wybory do Zgromadzenia Narodowego, zaplanowane na 12 czerwca. Jednocześnie jest to trudny moment dla wspólnoty europejskiej. Francja objęła przewodnictwo w Unii osłabionej ze względu na kryzys zdrowotny, społeczny i ekonomiczny wywołany pandemią COVID-19, zmagającej się ze wzrastającym upolitycznieniem oraz problemami z praworządnością w niektórych państwach członkowskich. Przełomowym momentem dla Europy było również rozpoczęcie przez Władimira Putina wojny w Ukrainie. Kwestie związane z rosyjską inwazją zdominowały pierwszą połowę francuskiej prezydencji i w sposób znaczący wpłynęły na priorytety polityki europejskiej.

Rotacyjna prezydencja w Radzie Unii Europejskiej ma dwa wymiary: instytucjonalny i polityczny. Unijne prawo pierwotne i wtórne nie uznaje jej za odrębną instytucję. Podstawowymi funkcjami prezydencji jest prowadzenie i koordynowanie posiedzeń Rady, jej organów pomocniczych oraz prowadzenie negocjacji, a także wypracowywanie konsensusu pomiędzy państwami członkowskimi o często sprzecznych stanowiskach i interesach. Dla wielu państw członkowskich większe znaczenie ma polityczny wymiar prezydencji, który związany jest z prestiżem oraz możliwością promocji swojego kraju na arenie międzynarodowej. Państwa sprawujące prezydencję przygotowują program, a także określają długoterminowe priorytety polityki europejskiej. Daje to szansę na wyrażenie, a także w pewnym stopniu, wdrożenie swojej koncepcji politycznej dla Europy przez państwo prezydencji. Program prezydencji francuskiej jest spójny z wizją Europy prezydenta Emmanuela Macrona, którą przedstawił po swoim zwycięstwie w wyborach prezydenckich i objęciu stanowiska w 2017 r. Jego kluczowe elementy obejmują osiągnięcie autonomii strategicznej przez Unię, wzmocnienie obronności oraz transformację cyfrową i ekologiczną. Przewodniczenie ważnej instytucji unijnej ma

również ogromne znaczenie wizerunkowe dla ubiegającego się o reelekcję prezydenta Francji a działania oraz sukcesy na polu europejskim będą miały wpływ na kampanię wyborczą.

W pierwszej części niniejszego artykułu przeanalizowana zostanie rola rotacyjnej prezydencji w Radzie w świetle prawa traktatowego. Następnie omówiony zostanie program trzech prezydencji oraz program prezydencji francuskiej. Trzecia część zawiera analizę pierwszych trzech miesięcy prezydencji francuskiej, postępów poczynionych w najważniejszych projektach oraz wpływu rosyjskiej agresji na Ukrainę.

II. Traktatowe podstawy prezydencji w Radzie Unii Europejskiej

Problematyka prezydencji w Radzie Unii Europejskiej została określona w prawie traktatowym w sposób ogólny. Prawo pierwotne i wtórne Unii nie zawierają definicji prezydencji, nie jest ona również uznana za jedną z instytucji unijnych. Zgodnie z art. 16 pkt 9 Traktatu o Unii Europejskiej prezydencję składów Rady, z wyjątkiem Rady do Spraw Zagranicznych, sprawują na zasadzie równej rotacji przedstawiciele Państw Członkowskich. Artykuł 236 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej precyzuje, że decyzję dotyczącą prezydencji składów Rady podejmuje większością kwalifikowaną Rada Europejska.

Warto zauważyć, że charakter i rola prezydencji w Radzie Unii Europejskiej ewoluowała na przestrzeni lat, wraz z przyjmowaniem kolejnych traktatów rewizyjnych. Wiele zmian zostało wprowadzonych razem z wejściem w życie Traktatu Lizbońskiego w 2009 r. Na mocy Traktatu Lizbońskiego powołane zostały dwa nowe urzędy: przewodniczący Rady Europejskiej oraz Wysoki Przedstawiciel do spraw Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, które przejęły część kompetencji przysługujących do tej pory prezydencji, szczególnie w obszarze polityki zagranicznej i działań zewnętrznych. Koordynowanie polityki zagranicznej, a także reprezentowanie Unii Europejskiej na zewnątrz zostało przyznane Wysokiemu Przedstawicielowi. W konsekwencji prezydencja utraciła możliwość przewodniczenia szczytom z innymi państwami, zrezygnowano także z rotacyjnego przewodniczenia państw członkowskich w Radzie ds. Zagranicznych na rzecz Wysokiego Przedstawiciela.

Po Traktacie Lizbońskim nastąpiło przeniesienie akcentów z indywidualnego charakteru prezydencji na kolegialny¹. Zgodnie z decyzją Rady Europejskiej² państwa członkowskie sprawują prezydencję w ramach grup skupiających po trzy państwa przez okres 18 miesięcy (trio prezydencji). Grupy są tworzone na zasadzie równej rotacji, z uwzględnieniem równowagi geograficznej i różnorodności. Zgodnie z tą zasadą w każdym trio powinno znajdować się nie więcej niż jedno duże państwo członkowskie, należy także zróżnicować skład z uwzględnieniem

¹ J. Fiszer, *Polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej (sukcesy i porażki)*, Przegląd Politologiczny 2018, Nr 2, s. 37.

² Decyzja Rady Europejskiej z dnia 1 grudnia 2009 r. w sprawie sprawowania prezydencji Rady, Dz. Urz. UE. L. 2009 Nr 315, str. 50.

nowych i starych państw członkowskich³. Grupy te są częścią hybrydowego modelu przewodniczenia Unii, łączącego elementy systemu rotacyjnego z instytucjami o stałym charakterze, tj. z Wysokim Przedstawicielem oraz Przewodniczącym Rady Europejskiej⁴. Dzięki rotacyjnemu charakterowi prezydencji wszystkie państwa członkowskie mają możliwość oddziaływania na proces decyzyjny, a także koordynowania polityk w Radzie UE. Sprawowanie prezydencji w Radzie ma charakter prestiżowy. Daje państwu członkowskiemu możliwość promocji własnego kraju, jego wizerunku wśród pozostałych państw członkowskich, a także na arenie międzynarodowej. Prezydencja reprezentuje interesy i strategię polityczną całej Unii, jednocześnie daje pewne możliwości wywierania wpływu na podejmowane w ramach Unii decyzje oraz kształtowanie dalszego kierunku jej rozwoju⁵. Trio prezydencji opracowuje wspólnie długofalowe priorytety i ustala 18 miesięczny program strategiczny Rady. Następnie na jego podstawie poszczególne prezydencje ustalają własny 6 miesięczny program, określający plan prac, w tym projektowane posiedzenia Rady i jej organów.

Podstawowa rola prezydencji po zmianach wprowadzonych w Traktacie Lizbońskim polega na:

- określaniu priorytetów i agendy prac Rady UE,
- zarządzaniu pracami Rady, przewodniczeniu i kierowaniu spotkaniami Rady oraz jej organów pomocniczych,
- prowadzeniu negocjacji pomiędzy państwami członkowskimi oraz poszukiwaniu kompromisów i mediowaniu,
- współpracy z instytucjami unijnymi, reprezentowanie Rady w stosunkach z Radą Europejską, Komisją oraz Parlamentem Europejskim⁶.

³ J. Sozański, *Aktualny model prezydencji a przewodnictwo Polski w Unii – zarys problemu*, IUSNOVUM 2010, Nr 4, s. 124.

⁴ J. Fiszer, *Polska prezydencja...*, *op. cit.*, s. 38.

⁵ J. Fiszer, *Polska prezydencja...*, *op. cit.*, s. 38.

⁶ J. Sozański, *Aktualny model prezydencji...*, *op. cit.*, s. 119.

III. Program strategiczny trzech prezydencji

Zgodnie z harmonogramem określonym w decyzji Rady Europejskiej z 26 lipca 2016 r.⁷ prezydencję w Radzie w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. będą sprawować kolejno Francja, Republika Czeska i Szwecja. W grudniu 2021 r. te trzy państwa, współpracując z Wysokim Przedstawicielem opublikowały wspólny program, określający priorytety Rady na najbliższe 18 miesięcy⁸. W celu zapewnienia spójności prac w Radzie i pozostałych instytucjach Unii Europejskiej każde trio przygotowuje program w oparciu o 5-letni program strategiczny opracowywany przez Radę Europejską⁹, spójny z programem poprzednich trójek prezydencji oraz rocznym planem prac Komisji Europejskiej. Program trzech prezydencji został zatwierdzony przez Radę ds. Ogólnych 14 grudnia 2021 r. Wyznaczono w nim cztery główne priorytety dotyczące: ochrony swobód obywatelskich, rozwoju gospodarczego, zielonej transformacji i neutralności klimatycznej oraz rozwijania współpracy międzynarodowej i promowania europejskich wartości na świecie.

Wśród podstawowych wartości obywatelskich, na których skupią się trzy prezydencje wskazano ochronę demokracji i praworządności. Program zawiera odwołania do opracowanych przez Komisję unijnych planów działania w ramach Unii równości, dotyczących równouprawnienia kobiet¹⁰, osób LGBTIQ¹¹, ochrony praw dziecka¹², przeciwdziałania rasizmowi¹³

⁷ Decyzja Rady (UE) nr 2016/1316 z dnia 26 lipca 2016 r. zmieniająca decyzję 2009/908/UE ustanawiającą środki wykonawcze do decyzji Rady Europejskiej w sprawie sprawowania prezydencji Rady oraz dotyczącą przewodnictwa w organach przygotowawczych Rady, Dz. Urz. UE. L 2016 Nr 208, str. 42.

⁸ Nota Sekretariatu Generalnego Rady do Komitetu Stałych Przedstawicieli, Dalsza realizacja programu strategicznego 18-miesięczny program Rady (1 stycznia 2022 r.–30 czerwca 2023 r.), 14441/21.

⁹ Obecny program strategiczny został uzgodniony przez Radę Europejską na lata 2019–2024 podczas szczytu w Brukseli 19 czerwca 2019 r. Program dostępny jest na stronie Rady Europejskiej: (<https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2019/06/20/a-new-strategic-agenda-2019-2024/>).

¹⁰ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025, COM (2020) 152 final.

¹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020 – 2025, COM (2020) 698 final.

¹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Strategia UE na rzecz praw dziecka, COM (2021) 142 final.

¹³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Unia równości: Unijny plan działania przeciwko rasizmowi na lata 2020–2025, COM (2020) 565 final.

i różnym formom antysemityzmu¹⁴. Jest to kolejne trio prezydencji, które zapowiedziało prace nad pakietem o migracji i azylu oraz wdrażaniem unijnej polityki migracyjnej, z naciskiem na zwalczanie nielegalnej migracji, a także wdrażanie systemu readmisji i powrotów. Z nielegalną migracją związane jest także wykonywanie postanowień unijnego planu działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów¹⁵, w szczególności w zakresie rozbijania siatek przestępczych oraz osiągnięcie porozumienia politycznego w sprawie pakietu dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego. Trio prezydencji planuje skupić się na ogólnym zwiększaniu gotowości Unii Europejskiej i zdolności reagowania w sytuacjach kryzysowych, w świetle doświadczenia pandemii COVID-19.

Jako drugi priorytet przyjęto rozwijanie zdolności gospodarczej i inwestycyjnej Unii. Kluczowym aspektem będzie odbudowywanie się unijnych gospodarek oraz wdrażanie przez państwa członkowskie krajowych planów odbudowy w związku z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19. Działania Rady skoncentrują się na wdrożeniu wieloletnich ram finansowych oraz programu Next Generation EU¹⁶. Prezydencje rozpoznały zagrożenia związane z cyberprzestępczością, szerzeniem dezinformacji w Internecie i mediach, mających wpływ m.in. na procesy wyborcze. Bezpieczeństwo w przestrzeni internetowej ma poprawić się dzięki nowemu pakietowi o usługach cyfrowych, który został przedstawiony przez Komisję. Trio prezydencji ogłosiło kontynuowanie prac nad wnioskiem w celu wzmocnienia jednolitego rynku usług cyfrowych. Zapowiedziano także wsparcie dla transformacji cyfrowej, opracowanie globalnych przepisów cyfrowych oraz kontynuowanie prac nad wnioskami Komisji dotyczącymi europejskich ram tożsamości cyfrowej¹⁷, a także aktu o sztucznej inteligencji¹⁸. Planowane są działania w celu pogłębienia unii gospodarczej i walutowej, zbudowania unii bankowej oraz wzmocnienia międzynarodowej roli euro. W programie trio prezydencji wskazano również takie zagadnienia jak zwiększanie konkurencyjności w kosmosie, rozwój europejskiego obszaru edukacji, w tym wymian w ramach Erasmus+, rozwój kultury i promowanie turystyki.

Trzecim priorytetem prezydencji Rady na kolejne 18 miesięcy jest zbudowanie neutralności klimatycznej do roku 2050, poprzez realizację pakietu legislacyjnego „Gotowi na 55”¹⁹.

¹⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący Strategii UE w sprawie zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego (2021-2030), COM (2021) 615 final.

¹⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Odnowiony unijny plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2021–2025, COM (2021) 591.

¹⁶ Next Generation EU to tymczasowy instrument odbudowy gospodarczej o wartości ponad 800 mld euro, mający na celu naprawę bezpośrednich szkód społecznych i gospodarczych wywołanych pandemią COVID-19.

¹⁷ Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 910/2014 w odniesieniu do ustanowienia europejskich ram tożsamości cyfrowej, COM (2021) 281 final.

¹⁸ Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (akt w sprawie sztucznej inteligencji) i zmieniające niektóre akty ustawodawcze unii, COM (2021) 206 final.

¹⁹ W skład pakietu legislacyjnego „Gotowi na 55” wchodzi dokumenty dotyczące:

- unijnego systemu handlu emisjami,
- celi redukcyjnych państw członkowskich,

Zapowiedziane zostały prace nad wnioskami legislacyjnymi i negocjacje z Parlamentem Europejskim w zakresie systemu handlu uprawnieniami do emisji, rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz utworzenia jednolitego rynku energii i gazu. W ramach tych działań przewidziano także realizację unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności²⁰ oraz nowej strategii leśnej dotyczącej ochrony wielofunkcyjności europejskich lasów²¹. Kolejnym elementem wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu jest wspieranie zrównoważonego rolnictwa i nowej wspólnej polityki rolnej, opierającej się na promowaniu rolnictwa ekologicznego, dobrostanu zwierząt i ryb, ograniczaniu nawozów i pestycydów.

W programie trzech prezydencji zwrócono również uwagę na potrzebę realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, promowanie włączenia społecznego, godnej, bezpiecznej pracy i wynagrodzenia, przy jednoczesnym poszanowaniu różnych modeli rynków pracy w państwach członkowskich. Pandemia COVID-19 udowodniła także konieczność wzmocnienia zdolności Unii do reagowania na transgraniczne zagrożenia zdrowia. Zadaniem prezydencji będzie wdrażanie pakietu w ramach Europejskiej Unii Zdrowotnej²², tym w szczególności powołanie Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia.

Czwartym priorytetem trio prezydencji jest promowanie europejskich wartości na świecie i rozwijanie współpracy międzynarodowej. Działania w tym zakresie koncentrują się przede wszystkim na wspieraniu Wysokiego Przedstawiciela, odpowiedzialnego za prowadzenie polityki zagranicznej. Trzy prezydencje wskazały, że głównymi elementami polityki zagranicznej będzie dyplomacja klimatyczna oraz promowanie poszanowania praw człowieka, równouprawnienia płci, wzmocnienia pozycji kobiet, jak również roli społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto, Rada będzie promować politykę handlową Unii, z naciskiem na zieloną transformację oraz transformację cyfrową. Wśród partnerów strategicznych Unii wskazano Bałkany Zachodnie, Turcję, państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Zjednoczone Królestwo, Stany Zjednoczone jak również Afrykę, Chiny oraz Indie. W programie trzech prezydencji zwrócono także uwagę na konieczność zwiększenia zdolności obronnych Unii i zacieśnienia współpracy z NATO.

-
- emisji w ramach sektora użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa,
 - energii ze źródeł odnawialnych,
 - efektywności energetycznej,
 - infrastruktury paliw alternatywnych,
 - norm emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych,
 - opodatkowania energii,
 - mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂,
 - zrównoważonych paliw lotniczych i ekologicznych paliw w żegludzie,
 - Społecznego Funduszu Klimatycznego.

²⁰ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030, COM (2020) 380 final.

²¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Nowa strategia leśna UE 2030, COM (2021) 572 final.

²² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Budowanie Europejskiej Unii Zdrowotnej: Zwiększenie odporności UE na transgraniczne zagrożenia zdrowia, COM (2020) 724 final.

IV. Program Prezydencji Francuskiej

Prezydencja francuska przygotowała bardzo rozbudowany i ambitny program²³, podzielony na dziesięć bloków tematycznych, w oparciu o program trzech prezydencji (Francji, Republiki Czeskiej i Szwecji). Jej tematem jest bardziej niezależna, a także silna Europa a zapowiedziane działania koncentrują się wzmocnieniu niezależności, suwerenności, zielonej, cyfrowej i społecznej transformacji oraz wizji Europy 2030 o zwiększonym potencjale ekonomicznym, militarnym i socjalnym. Podczas konferencji prasowej w Pałacu Elizejskim, w czasie której zaprezentowany został program prezydencji, Emmanuel Macron podkreślił, że jej głównym celem jest silna i suwerenna Europa, samodzielnie decydująca o swojej przyszłości²⁴. Na czas prezydencji francuskiej zapowiedziano negocjacje nad wieloma propozycjami legislacyjnymi, w tym głównymi w trzech kluczowych dla prezydencji obszarach, tj. cyfrowym, klimatycznym oraz społecznym.

Prezydencja francuska uznała kwestie **transformacji cyfrowej** i kontroli unijnej nad przetwarzaniem danych za kluczowy element europejskiej niezależności. Najważniejszym instrumentem prawnym w tym zakresie dla prezydencji francuskiej są akt o usługach cyfrowych²⁵ oraz akt o rynkach cyfrowych²⁶. Prezydencja zapowiedziała prowadzenie negocjacji z Parlamentem Europejskim w tak szerokim zakresie jak będzie to możliwe. Pakiet aktów cyfrowych ma na celu wzmocnienie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, ustalenie ram odpowiedzialności platform internetowych oraz zwiększenie konkurencyjności na rynku europejskim. Priorytetem prezydencji francuskiej jest także zwiększenie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, bezpieczeństwo danych, systemów i infrastruktury. Zapowiedziano prace nad rozwojem sztucznej inteligencji, stawiającej w centrum człowieka. Prezydencja chce także zbadać możliwości prawnego uregulowania kwestii sztucznej inteligencji, zapewniającego ochronę praw podstawowych.

²³ *Recovery, Strength and a Sense of Belonging, Programme for the French Presidency of the Council of the European Union*, https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/qh4cgoqq/en_programme-pfue-v1-2.pdf (dostęp: 10.03.2022).

²⁴ *French President Emmanuel Macron Press Conference Speech*, <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/en/news/french-president-emmanuel-macron-press-conference-speech> (dostęp: 15.03.2022).

²⁵ Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniające dyrektywę 2000/31/WE, COM (2020) 825 final.

²⁶ Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym (akt o rynkach cyfrowych), COM (2020) 842 final.

Drugim kluczowym obszarem prezydencji jest **zielona transformacja** i przyjęcie pakietu legislacyjnego „**Gotowi na 55**” w ramach Europejskiego Zielonego Ładu²⁷, którego realizacja ma doprowadzić Europę do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku i obniżenia emisji gazów cieplarnianych o 55% do 2030 roku. Celem prezydencji jest dokonanie postępów w negocjacjach nad jego poszczególnymi elementami, które na początku 2022 r. znajdowały się na wczesnym etapie prac. Jednym z flagowych projektów w ramach tego pakietu jest mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, mający na celu ograniczenie ryzyka ucieczki emisji, ze względu na przenoszenie przez przedsiębiorców produkcji poza granice Unii. Uchwalenie mechanizmu pozwoli na ustalenie cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla w przypadku niektórych towarów importowanych do Unii i tym samym na ochronę konkurencyjności unijnej gospodarki. Prezydencja zapowiedziała również szereg działań mających na celu przyjęcie projektów dotyczących energii, w tym rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz poprawy wydajności energetycznej Unii. Prezydencja zajmie się również tematem ubóstwa energetycznego, zainicjowaniem dyskusji dotyczącej ograniczania emisji metanu w sektorze energetycznym oraz tematem trzeciego pakietu energetycznego w zakresie gazu. Kontynuowane będą prace nad reformą unijnego systemu handlu emisjami, ograniczenia emisji w sektorze użytkowania gruntów i leśnictwa oraz utworzenia Społecznego Funduszu Klimatycznego. Prezydencja rozpocznie także przygotowania do 27 Konferencji Klimatycznej COP 27, która odbędzie się w Egipcie w listopadzie 2022 r.

Z pakietem „Gotowi na 55” wiążą się również reformy w sektorze rolnictwa i rybołówstwa, prowadzące do ograniczenia emisji oraz sekwestracji dwutlenku węgla. Prezydencja chce wspierać inicjatywy transformacji agroekologicznej, w tym ograniczenie ilości stosowania pestycydów oraz zainicjować rozmowy na temat środowiskowych i zdrowotnych norm produkcyjnych produktów importowanych z państw trzecich i produktów niepowodujących wylesiania.

W **obszarze społecznym** prezydencja zobowiązała się do wspierania i realizowania europejskiego filaru praw socjalnych, ogłoszonego w 2017 r. Głównym projektem prezydencji w tym zakresie jest dyrektywa w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej²⁸. Francja zapowiedziała rozpoczęcie i koordynowanie negocjacji nad projektem, którego celem jest zapewnienie przez państwa członkowskie pensji minimalnych na poziomie umożliwiającym godne warunki życia. Pozostałe działania w obszarze społecznym dotyczą wspierania równouprawnienia płci, ekonomicznej pozycji kobiet, równego dostępu do rynku pracy i takiej samej płacy za porównywalną pracę dla kobiet i mężczyzn oraz osób z niepełnosprawnościami.

²⁷ Zob. przypis nr 19.

²⁸ Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej, COM (2020) 682 final.

Jednym z głównych warunków osiągnięcia celu prezydencji, tj. silnej i niezależnej Europy, jest **odbudowa ekonomiczna**. Program ekonomiczny prezydencji obejmuje dyskusję na temat przeglądu zarządzania gospodarczego, analizę wpływu pandemii COVID-19 na gospodarkę unijną oraz monitorowanie dystrybucji środków w ramach krajowych programów odbudowy. Francja zapowiedziała prace nad strategią w zakresie inwestowania, spójną z celami klimatycznymi UE, a także przegląd regulacji finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego. W sprawach wewnętrznych prezydencja francuska zaakcentowała potrzebę odbudowy ze względu na pandemię COVID-19 oraz wzmocnienia struktur demokratycznych i praworządności. Podtrzymano kwestie mechanizmu warunkowości i ochrony unijnego budżetu.

Kolejnym obszarem ważnym dla francuskiej prezydencji jest **polityka migracyjna i azylowa**. Prezydencja chce kontynuować prace nad projektami w ramach nowego paktu o migracji i azylu, skupiając się na reformie strefy Schengen. Jej wzmocnienie, ochrona granic zewnętrznych Unii i zapobieganie nieuregulowanym przepływom migrantów jest szczególnie ważne w kontekście pojawienia się nowego zagrożenia w postaci instrumentalizacji migracji do celów politycznych oraz obecnego kryzysu uchodźczego wywołanego rosyjską agresją na Ukrainę. Prezydencja zapowiedziała podjęcie działań w dwóch kluczowych dla reformy strefy obszarach: wzmocnienia roli Rady w systemie zarządzania Schengen i przyznania jej politycznego kierownictwa oraz ustanowienia mechanizmu reagowania kryzysowego. Francja założyła również posunięcie do przodu prac nad przepisami umożliwiającymi dostęp do elektronicznego materiału dowodowego i cyfryzację postępowań sądowych.

Prezydencja uznała, że jednym z narzędzi do osiągnięcia niezależności i dobrobytu jest **polityka handlowa**. Francja chce wspierać multilateralne partnerstwa handlowe w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju i priorytety klimatyczne. Wśród najważniejszych partnerów zagranicznych wskazano Afrykę. W czasie prezydencji zaplanowano szczyt Unii Europejskiej z Unią Afrykańską, który ma przynieść negocjacje nowych stosunków handlowych pomiędzy Europą i Afryką, możliwości inwestycyjnych oraz kwestii migracyjnych. Prezydencja zobowiązała się także do implementowania unijnej strategii współpracy w regionie Indo-Pacyfiku²⁹, pogłębiania relacji z Chinami, Rosją, Turcją, Bałkanami oraz państwami sąsiedztwa południowego i wschodniego.

Prezydencja zapowiedziała współpracę z Komisją w zakresie wspólnej **polityki obronności i bezpieczeństwa** i szerszą współpracę w unijnymi partnerami, przede wszystkim NATO. Francja będzie dążyła do przyjęcia unijnego planu działania na rzecz wzmocnienia unijnej polityki bezpieczeństwa i obrony „Strategiczny Kompas”, którego jednym z głównych założeń jest utworzenie sił szybkiego reagowania oraz zwiększenie wydatków na obronność.

Prezydencja duży nacisk położyła na budowanie odpowiedzialnego, **zrównoważonego kapitalizmu**, przede wszystkim poprzez prace nad projektami legislacyjnymi dotyczącymi

²⁹ Wspólny Komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady, Unijna strategia współpracy w regionie Indo-Pacyfiku, JOIN (2021) 24 final

środowiska i zrównoważonego rozwoju. Będzie ona wspierać projekty w zakresie zrównoważonego finansowania, transparentności finansowej przedsiębiorstw w sprawach społecznych i środowiskowych. Zapowiedziano prowadzenie negocjacji nad kwestiami opodatkowania wielkich firm technologicznych na poziomie minimum 15%³⁰, zgodnie z porozumieniem politycznym osiągniętym z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju w ramach tzw. Filaru Drugiego (*Pillar Two*). W sposób priorytetowy zostaną potraktowane także projekty dotyczące ochrony transakcji finansowych przed cyberatakami i praniem pieniędzy, jak również dotyczące cyberprzestępczości finansowej oraz finansowania terroryzmu. Prezydencja ma również nadzieję na przyspieszenie negocjacji nad projektami Komisji w sprawie regulacji finansów cyfrowych, tj. projektem rozporządzenia w sprawie rynków kryptoaktywów³¹ oraz w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego³².

Zobowiązała się także do przygotowania konkluzji Rady na temat zaproponowanej przez Komisję strategii w sprawie zwalczania antysemityzmu oraz włączenia się w przygotowywanie strategii na temat przeciwdziałania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. W ramach promowania europejskich wartości przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji Rada wesprze również projekt rozszerzenia listy przestępstw z art. 83 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej³³ o przestępstwa z nienawiści i nawoływania do nienawiści.

Jednym z kluczowych obszarów wymagających wzmocnienia i odbudowy ze względu na pandemię COVID-19 jest sektor **europejskiego zdrowia publicznego**. Prezydencja będzie wspierała prace nad Europejską Unią Zdrowotną oraz wdrożeniem nowo powstałego Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia. Ponadto, prezydencja zapowiedziała zainicjowanie negocjacji w sprawie rewizji dyrektyw z 2003 i 2004 roku, dotyczących jakości i bezpiecznego pobierania, testowania i przetwarzania ludzkiej krwi³⁴ oraz tkanek i komórek³⁵, w celu uwzględnienia najnowszych osiągnięć naukowych i technologicznych oraz uwzględnienia doświadczeń z okresu pandemii COVID-19.

³⁰ Wniosek Dyrektywa Rady w sprawie zapewnienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania grup wielonarodowych w Unii, COM (2021) 823 final.

³¹ Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów i zmieniające dyrektywę (UE) 2019/1937, COM (2020) 593 final.

³² Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014 oraz (UE) nr 909/2014, COM (2020) 595 final.

³³ Katalog przestępstw określonych w art. 83 ust. 1 TfUE obejmuje: terroryzm, handel ludźmi oraz seksualne wykorzystywanie kobiet i dzieci, nielegalny handel narkotykami, nielegalny handel bronią, pranie pieniędzy, korupcję, fałszowanie środków płatniczych, przestępczość komputerową i przestępczość zorganizowaną.

³⁴ Dyrektywa 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiająca normy jakości i bezpiecznego pobierania, badania, preparatyki, przechowywania, wydawania krwi ludzkiej i składników krwi oraz zmieniająca dyrektywę 2001/83/WE, Dz. Urz. UE. L 2003 Nr 33, str. 30.

³⁵ Dyrektywa 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie ustalenia norm jakości i bezpiecznego oddawania, pobierania, testowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich, Dz. Urz. UE. L 2004 Nr 102, str. 48.

V. Analiza pierwszej połowy prezydentury francuskiej

Kontekst polityczny

Priorytety prezydentury francuskiej i jej główne cele pokrywają się z francuską wizją polityki europejskiej zaprezentowaną przez prezydenta Emmanuela Macrona w 2017 r. Po zwycięstwie w wyborach prezydenckich we wrześniu 2017 r. na paryskiej Sorbonie, prezydent wygłosił przemówienie, w którym przedstawił swoją inicjatywę na rzecz suwerennej, zjednoczonej i demokratycznej Europy³⁶. Zaproponowane reformy dotyczyły wzmocnienia obronności Europy, kwestii migracyjnych, pogłębiania partnerstwa w Afrykę, transformacji klimatycznej, cyfrowej oraz poprawy polityki fiskalnej, m.in. dzięki nałożeniu podatku na korporacje i ustalenie europejskiej płacy minimalnej. Wszystkie te kwestie zostały powtórzone i pogłębione w programie prezydentury francuskiej, dając spójny obraz europejskiej wizji Macrona i jego administracji. W szczególności strategiczna autonomia Europy, ustanowienie wspólnej obronności i organicznie uzależnienia militarnego od NATO jest wieloletnią ambicją obecnego prezydenta Francji³⁷. Czas prezydentury przypada na połowę okresu programu strategicznego 2019–2024 opracowanego przez Radę Europejską, w związku z czym pozostałe instytucje unijne, przede wszystkim Komisja Europejska, oczekują zdecydowanego posunięcia naprzód głównych propozycji legislacyjnych³⁸. Jednocześnie Francja, podobnie jak poprzednie prezydentury, w prowadzeniu negocjacji korzysta ze strategii stopniowego postępu, zmierzając do osiągnięcia porozumienia w kilku kluczowych elementach, zostawiając kwestie

³⁶ *Discours d'Emmanuel Macron pour une Europe souveraine, unie, démocratique*, <https://www.elysee.fr/front/pdf/elysee-module-795-fr.pdf> (dostęp: 15.03.2022).

³⁷ S. Rao, *How Consequential Will be France's Presidency of the Council of the European Union?*, MP-IDSA Issue Brief, 24.01.2022, s. 4, https://idsa.in/system/files/issuebrief/frances-presidency-srao_compressed.pdf (dostęp: 20.03.2022).

³⁸ O. Rozenberg, *A Political Presidency: the 2022 French Presidency of the Council of the European Union*, European Policy Analysis, Swedish Institute for European Policy Studies, 2022, Nr 2epa, s. 9.

kontrowersyjne lub problematyczne³⁹. Otwartym pozostaje pytanie czy administracja francuska stosując taką metodę będzie w stanie osiągnąć wyznaczone na czas prezydencji cele.

Okres prezydencji jest dla Francji szczególny także ze względu na odbywające się w kwietniu wybory prezydenckie oraz wybory parlamentarne zaplanowane na czerwiec. Działania podejmowane przez prezydenta Emmanuela Macrona oraz francuskich ministrów są nieodłącznie powiązane z prowadzoną we Francji kampanią wyborczą i mają duże znaczenie wizerunkowe. Przewodniczenie Radzie, a także aktywne zaangażowanie w negocjacje z Władimirem Putinem w sprawie zakończenia wywołanej przez Rosję wojny w Ukrainie jest również dla Macrona szansą na zaprezentowanie się zarówno obywatelom Francji jak i szerszej społeczności międzynarodowej jako mąż stanu i kompetentny polityk. Wynik wyborów prezydenckich może mieć wpływ na przewodniczenie Francji w Radzie, w zależności od ich wyniku. Zwycięstwo Macrona może umocnić pozycję Francji w Unii Europejskiej i zostać wykorzystane jako dodatkowy czynnik do przyspieszenia negocjacji nad kluczowymi dla prezydencji projektami legislacyjnymi, np. dotyczącymi transformacji cyfrowej⁴⁰. Triumf któregoś z prawicowych kandydatów reprezentujących anty-unijne poglądy z dużym prawdopodobieństwem byłoby szokiem dla Europy i mogłoby doprowadzić do tymczasowego zablokowania lub utrudnienia negocjacji w Radzie⁴¹. Jednocześnie francuski aparat administracyjny, w szczególności Sekretariat Generalny do spraw Europejskich (*Secrétariat général des affaires européennes*) oraz ministerstwo do spraw ekonomii i finansów (*Ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance*), jest dobrze przygotowany i posiada wystarczające doświadczenie do skutecznego przewodniczenia Radzie i jej organom, niezależnie od politycznego wpływu wyniku wyborów na francuską prezydencję. Warto podkreślić, że Francja jest jednym z największych i najbardziej wpływowych państw członkowskich Unii, w związku z czym prezydencja francuska ma większe szanse wypracowania porozumień politycznych w kwestiach kluczowych projektów legislacyjnych niż następująca po niej prezydencja czeska.

Do połowy marca 2022 r. odbyły się posiedzenia głównych organów Rady, w czasie których ministrom udało się podjąć kilka istotnych decyzji. Jednocześnie okres prezydencji francuskiej zdominował temat rosyjskiej agresji na Ukrainę.

Wpływ wojny w Ukrainie

Zdecydowany wpływ na działania Unii Europejskiej i prezydencję francuską w lutym i marcu wywarło niczym niesprokowane zaatakowanie suwerennej Ukrainy przez Rosję. Rada

³⁹ Editorial: *French Presidency Plans: New Momentum or Hot Air?*, <https://ecre.org/editorial-french-presidency-plans-new-momentum-or-hot-air/> (dostęp: 15.03.2022).

⁴⁰ O. Rozenberg, *A Political Presidency...* op. cit., s. 10.

⁴¹ *Ibidem*.

zareagowała przyjęciem pakietu dodatkowych sankcji indywidualnych i restrykcji gospodarczych, gdy 23 lutego 2022 r. Rosja uznała niezależność niekontrolowanych przez rząd ukraiński obszarów w obwodzie Donieckim i Ługańskim i wysłała tam swoje wojska. Następnie na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych 25 lutego ministrowie zadecydowali o kolejnym pakiecie sankcji. Do 15 marca Rada przyjęła łącznie cztery pakiety sankcji w związku z agresją wojskową Rosji na Ukrainę, które objęły takie środki jak m.in. sankcje indywidualne, zakaz transakcji z rosyjskim i białoruskim Bankiem Centralnym, ograniczenie dostępu do unijnych rynków kapitałowych, wykluczenie siedmiu rosyjskich i trzech białoruskich banków z systemu SWIFT, zakaz przelotów przez przestrzeń powietrzną UE i dostępu do unijnych lotnisk dla rosyjskich przewoźników, zakaz eksportu do Rosji technologii, towarów podwójnego zastosowania, broni, zakaz transakcji z niektórymi przedsiębiorstwami państwowymi, świadczenia usług ratingu kredytowego na rzecz osób i podmiotów z Rosji, inwestycji w rosyjski sektor energetyczny, ograniczenia w handlu żelazem, stalą i towarami luksusowymi i inne gospodarcze sankcje dla sektora finansowego, handlowego, energetycznego, transportowego, technologicznego i obronnego⁴².

Unijna odpowiedź na wojnę w Ukrainie była przedmiotem prac także pozostałych organów Rady. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa podczas kilku kolejnych posiedzeń zajmowała się tematem konsekwencji wojny dla bezpieczeństwa żywnościowego i rynku rolno-spożywczego oraz możliwych działań w celu zapewnienia suwerenności żywnościowej UE w perspektywie średnio- i długoterminowej. Podczas posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych ministrowie jednomyślnie zadecydowali o uruchomieniu mechanizmu tymczasowej ochrony dla wysiedleńców z Ukrainy⁴³. Mechanizm ten przyznaje obywatelom Ukrainy, a także obywatelom państw trzecich i ich rodzicom, o ile zamieszkiwali legalnie w Ukrainie przed 24 lutego, prawo pobytu, dostępu do rynku pracy, edukacji i praw socjalnych na terenie całej Unii Europejskiej przez okres jednego roku. Nad sposobami pomocy dla uchodźców w rzeczywistym dostępie do tych praw i możliwościach ich sfinansowania debatowali ministrowie na posiedzeniu Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów. Jej owocem było przyjęcie przez Radę wniosku ustawodawczego w sprawie uruchomienia środków finansowych w ramach polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE)⁴⁴, pozwalających na wsparcie edukacji, transportu, żywności, opieki zdrowotnej i socjalnej dla uchodźców państwach członkowskich. Rada zadecydowała o udzieleniu wsparcia operacyjnego w związku z kryzysem uchodźczym Mołdawii. Podjęto decyzję o podpisaniu umowy

⁴² *Unijne sankcje w odpowiedzi na kryzys w Ukrainie*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/sanctions/restrictive-measures-ukraine-crisis/> (dostęp: 20.03.2022).

⁴³ Decyzja Wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony, Dz. Urz. UE, L71/1.

⁴⁴ Wniosek dotyczący Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 i rozporządzenie (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do działania w ramach polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE), 2022/0075 (COD).

o statusie pomiędzy Unią Europejską a Mołdawią w sprawie działań operacyjnych Frontexu w zakresie zarządzania granicami, rejestracji i odpraw granicznych⁴⁵. Ministrowie osiągnęli również porozumienie polityczne w zakresie przeznaczenia na pomoc Ukrainie i wsparcie ukraińskich sił zbrojnych dodatkowych 500 mln euro w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju.

Rosyjska agresja na Ukrainę spowodowała podjęcie dyskusji temat bezpieczeństwa energetycznego Europy i zapoczątkowała zmiany w unijnej polityce energetycznej. Podczas posiedzenia Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii prezydencja zainicjowała debatę dotyczącą wpływu wojny na ceny energii, możliwości zsynchronizowania ukraińskiej sieci energetycznej z siecią unijną oraz środków awaryjnych, bieżącego stanu dostaw i zapasów jakimi dysponują państwa członkowskie⁴⁶. Temat ten został pogłębiony podczas zorganizowanego przez prezydencję nieformalnego spotkania szefów państw i rządów w Wersalu, które odbyło się 10 i 11 marca. Przywódcy państw członkowskich debatowali nad bezpieczeństwem dostaw energii w Unii oraz zmniejszeniem zależności od importu paliw kopalnych z Rosji. W przyjętej podczas szczytu deklaracji wersalskiej⁴⁷ uzgodniono konieczność zdywersyfikowania dostaw energii, rozwijania rynku wodoru, odnawialnych źródeł energii, biogazu i LGN oraz stopniowego zmniejszania zależności od paliw kopalnych. Przywódcy unijni połączyli osiągnięcie tych postulatów z głównym celem europejskiej transformacji ekologicznej, tj. osiągnięciem neutralności klimatycznej do roku 2050. Komisja Europejska została wezwana do przygotowania do końca maja 2022 r. planu RePowerEU, którego celem ma być uniezależnienie Unii Europejskiej od rosyjskiego gazu, ropy naftowej i węgla. Deklaracja wersalska zapoczątkowała ważne zmiany w europejskim myśleniu o polityce energetycznej. W tym kontekście szczególnie ważne dla prezydencji francuskiej będzie poczynienie postępów w negocjacjach nad kluczowymi elementami pakietu legislacyjnego „Gotowi na 55”.

Wojna w Ukrainie wywarła duży wpływ także na europejską politykę bezpieczeństwa i obrony. W deklaracji wersalskiej szefowie rządów zadeklarowali podjęcie działań w celu zwiększenia zdolności obronnej Unii Europejskiej, w tym zwiększenia inwestycji i wydatków na obronność. Bezpośrednią konsekwencją tych zapowiedzi jest przyjęcie przez ministrów spraw zagranicznych planu działania na rzecz wzmocnienia unijnej polityki bezpieczeństwa i obrony do 2030 r. „Strategiczny Kompas”⁴⁸. Dokument przewiduje utworzenie unijnych sił

⁴⁵ Decyzja Rady (UE) 2022/449 z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii, i tymczasowego stosowania Umowy między Unią Europejską a Republiką Mołdawii dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Mołdawii, Dz. Urz. UE. L 2022 Nr 91, str. 1.

⁴⁶ Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (energia), 28 lutego 2022, <https://www.consilium.europa.eu/pl/meetings/tte/2022/02/28/> (dostęp: 20.03.2022).

⁴⁷ Nieformalne posiedzenie szefów państw lub rządów, Deklaracja wersalska 10–11 marca 2022 r., <https://www.consilium.europa.eu/media/54787/20220311-versailles-declaration-pl.pdf> (dostęp: 20.03.2022).

⁴⁸ Rada Unii Europejskiej, Strategiczny Kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, 7371/22.

szybkiego reagowania liczących 5 tys. żołnierzy, zwiększanie mobilności militarnej, prowadzenie regularnych ćwiczeń, wzmocnienie cywilnych oraz wojskowych misji i operacji w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony. Państwa członkowskie zostały zobligowane do zwiększenia swoich wydatków na obronność i do rozwoju technologii. Unia chce również zacieśnić partnerstwa z organizacjami międzynarodowymi, szczególnie z NATO i ONZ, jak również partnerstwa dwustronne z państwami o podobnych poglądach.

Wzmocnienie potencjału obronnego Unii i niezależność strategiczna stanowią jeden z głównych postulatów i ambicji prezydenta Emmanuela Macrona. W związku z tym, przyjęcie przez Radę Strategicznego Kompas dokumentu, nad którym negocjacje trwały ponad dwa lata, należy uznać za duży sukces francuskiej prezydentury. Ma to szczególne znaczenie również dla samej Francji, która po opuszczeniu przez Wielką Brytanię wspólnoty europejskiej jest jedynym państwem posiadającym broń atomową. W oczach administracji francuskiej status państwa nuklearnego daje Francji szczególny mandat do wpływania na kształt unijnej polityki obronności i bezpieczeństwa⁴⁹.

Postępy nad kluczowymi elementami programu prezydentury

Prezydentury francuskiej udało się osiągnąć porozumienie polityczne w sprawie jednego ze swoich flagowych projektów, tj. mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂⁵⁰. Projekt rozporządzenia jest jednym z ważniejszych elementów pakietu legislacyjnego „Gotowi na 55”. Jego celem jest zapobieganie ucieczce emisji i zachęcanie krajów partnerskich do polityki ustalania opłat za emisję. Mechanizm ten ustanawia narzędzia do obniżania emisyjności przemysłu i ma działać równolegle z unijnym systemem handlu emisjami. Przed rozpoczęciem negocjacji z Parlamentem Europejskim Rada musi jeszcze ustalić wspólne stanowisko w sprawach nieobjętych rozporządzeniem, ale będących częścią mechanizmu, w tym kwestii ograniczenia potencjalnej ucieczki emisji związanej z wywozem. W pozostałych projektach wchodzących w skład pakietu „Gotowi na 55” nie poczyniono znaczących postępów. Rada ds. Środowiska przyjęła podejście ogólne w sprawie projektu rozporządzenia aktualizującego unijne przepisy dotyczące baterii i zużytych baterii, prezydentura przeprowadziła także debaty orientacyjne na temat systemu handlu uprawnieniami do emisji w sektorze transportu drogowego i budownictwa, Społecznego Funduszu Klimatycznego oraz produktów związanych z wyłesianiem⁵¹. W związku spoza legislacyjnymi działaniami w zakresie klimatu Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

⁴⁹ S. Rao, *How Consequential...* op. cit., s. 5.

⁵⁰ Rada Unii Europejskiej, Rozporządzenie ustanawiające mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ – podejście ogólne, 2021/0214(COD).

⁵¹ *Deбата orientacyjna na temat pakietu „Gotowi na 55”*, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6668-2022-INIT/pl/pdf> (dostęp: 20.03.2022).

przyjęła konkluzje dotyczące ochrony ludności w obliczu zmian klimatu. Rada zaapelowała o dostosowanie systemów ochrony ludności do skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych wynikających ze zmian klimatu⁵². Takie działania mają służyć zwiększaniu odporności Unii.

W dziedzinie polityki migracyjnej i azylowej, sukcesem zakończyły się negocjacje na temat podejścia ogólnego w sprawie rozporządzenia Rady reformującego mechanizm oceny i monitorowania Schengen⁵³. Rozporządzenie przewiduje wzmocnienie roli Rady w procesie ewaluacji. Ministrowie zdecydowali o przeprowadzeniu dobrowolnych konsultacji z Parlamentem Europejskim w sprawie wniosku rozporządzenia. Przyjęcie wniosku nastąpi po uzyskaniu opinii Parlamentu.

W dwóch kolejnych projektach, ważnych dla prezydentury francuskiej, pakiecie legislacyjnym transformacji cyfrowej oraz dyrektywie w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych nie poczyniono znaczących postępów. Natomiast sukcesem prezydentury francuskiej w dziedzinie pracy i polityki społecznej jest wypracowanie podejścia ogólnego w sprawie dyrektywy dotyczącej równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek giełdowych⁵⁴. Projekt ten został złożony przez Komisję w listopadzie 2012 r. i był przedmiotem prac kolejnych prezydentur, podczas których w Radzie nie udawało się wynegocjować wspólnego stanowiska.

W zakresie polityki finansowej prezydentury udało się zakończyć rozmowy na temat przyjęcia stanowiska ogólnego w sprawie dyrektywy o sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju⁵⁵. Przyjęte podejście ogólne będzie mandatem negocjacyjnym Rady w rozmowach z Parlamentem Europejskim, które zostały zapowiedziane na wiosnę 2022 r. Niewielkie postępy zostały również poczynione w sprawie ogłoszonego przez Komisję w grudniu 2021 r. projektu dyrektywy dotyczącej zapewnienia globalnego poziomu opodatkowania grup wielonarodowych w Unii, w szczególności opodatkowania wielkich firm technologicznych na poziomie min. 15%. Prezydencja zapoczątkowała rozmowy nad tym projektem w Radzie ds. Gospodarczych i Finansowych a ministrowie zgodzili się na przyznanie tym kwestiom charakteru priorytetowego.

Prezydencja francuska uznała Afrykę za jednego z kluczowych partnerów Unii. W lutym 2022 r. odbył się szósty szczyt Unii Europejskiej i Unii Afrykańskiej, podczas którego ogłoszony został pakiet inwestycyjny Afryka–Europa w wysokości 150 mld euro⁵⁶. Pakiet ma

⁵² Council of the European Union, Draft Council conclusions on civil protection work in view of climate change, 6528/22.

⁵³ Schengen area: Council adopts general approach on an enhanced evaluation mechanism, <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2022/03/03/schengen-area-council-adopts-general-approach-on-an-enhanced-evaluation-mechanism/>, (dostęp: 20.03.2022).

⁵⁴ Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie i odnośnych środków, COM (2012) 0614 final.

⁵⁵ Rada Unii Europejskiej, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE, dyrektywę 2004/109/WE, dyrektywę 2006/43/WE oraz rozporządzenie (UE) nr 537/2014 w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju – podejście ogólne, 2021/0104(COD).

⁵⁶ 6th European Union - African Union Summit: A Joint Vision for 2030, https://www.consilium.europa.eu/media/54412/final_declaration-en.pdf, (dostęp: 20.03.2022).

przyczynić się do transformacji cyfrowej, ekologicznej, energetycznej i zrównoważonego wzrostu państw Unii Afrykańskiej. Ustalono także pogłębienie partnerstw handlowych, w szczególności w ramach Afrykańskiej Kontynentalnej Strefy Wolnego Handlu. Unia potwierdziła swoje zobowiązania do dostarczenia do Afryki co najmniej 450 mln dawek szczepionek. Obie Unie zdecydowały się wzmocnić współpracę na rzecz pokoju i bezpieczeństwa oraz migracji.

W zakresie ochrony praw podstawowych Rada przyjęła konkluzje o zwalczaniu rasizmu i antysemityzmu⁵⁷. Ministrowie sprawiedliwości po przeprowadzeniu debaty z dyrektorem Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, wspólnie stwierdzili, że w ostatnich latach doszło do znacznego wzrostu incydentów o charakterze antysemickim i rasistowskim w państwach członkowskich. W konkluzjach zawarto wskazania dla państw członkowskich do opracowania krajowych strategii przeciwdziałania temu zjawisku. Rada zaapelowała do Komisji o zapewnienie finansowania takich działań. Prezydencja przeprowadziła również w Radzie ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych debatę na temat dodania mowy nienawiści i przestępstw z nienawiści do wykazu przestępstw przewidzianych w art. 83 Traktu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Za takim rozwiązaniem opowiedziała się większość ministrów, nie udało się jednak wypracować wspólnego stanowiska.

⁵⁷ Rada Unii Europejskiej, Konkluzje w sprawie walki z rasizmem i antysemityzmem - Zatwierdzenie, 6406/1/22.

VI. Zakończenie

Objęcie prezydencji w Radzie Unii Europejskiej przez Francję jest dla prezydenta Emmanuela Macrona szansą na wzmocnienie swojej pozycji zarówno w polityce francuskiej jak i na arenie międzynarodowej. Ze względu na nadchodzące wybory prezydenckie sukces prezydencji francuskiej jest nierozłącznie związany z sytuacją na krajowej scenie politycznej. Także spotkania i wydarzenia organizowane oraz koordynowane przez prezydencję są jednocześnie częścią kampanii wyborczej. W konsekwencji, prezydent Macron i francuscy ministrowie unikają podejmowania działań i inicjatyw, które mogą być uznane za niepopularne wśród francuskiego elektoratu. Warto podkreślić, że Francja jest jednym z największych państw członkowskich, mający kluczowy wpływ na kształt i kierunki polityki europejskiej. Zwycęstwo obecnego prezydenta w wyborach utwierdzi proeuropejską pozycję Francji i wzmocni pozycję negocjacyjną prezydencji, zwiększając szansę na dokonanie znaczących postępów w pracach nad kluczowymi dla prezydencji projektami legislacyjnymi. Z drugiej strony zmiana orientacji politycznej we Francji i ewentualny sukces jednego z przedstawicieli radykalnej prawicy będzie miało zasadniczy wpływ na dynamikę prezydencji Francji w Radzie oraz wizerunek kraju na arenie europejskiej. Można spodziewać się, że eurosceptyczny prezydent będzie wspierać upolitycznienie działań Rady i dawać pierwszeństwo interesom narodowym Francji.

Rosyjska inwazja na Ukrainę przyspieszyła prace nad wspieranymi przez Francję inicjatywami, w szczególności nad planem działania na rzecz wzmocnienia polityki obronności „Strategiczny Kompas”. Plan przewiduje zwiększenie potencjału militarnego i obronnego Unii poprzez utworzenie sił szybkiego reagowania, a także zwiększenia wydatków na obronność, co zbliża Unię do realizacji głównego celu prezydencji, tj. silnej i niezależnej Europy. Prezydencji udało się także odnieść sukcesy w zakresie wynegocjowania stanowisk ogólnych Rady w sprawie dwóch flagowych projektów, tj. mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ oraz mechanizmu oceny i monitorowania Schengen. Szanse na pomyślne zakończenie negocjacji głównych projektów prezydencji, w tym pakietu dotyczącego usług cyfrowych do końca czerwca nie jest zbyt duże, jednakże może to przygotować odpowiedni grunt pod przyjęcie tych legislacji w kolejnych miesiącach.

Bibliografia

Publikacje:

- J. Fiszer, *Polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej (sukcesy i porażki)*, „Przegląd Politologiczny” 2018, Nr 2.
- J. Sozański, *Aktualny model prezydencji a przewodnictwo Polski w Unii – zarys problemu*, IUSNOVUM 2010, Nr 4.
- S. Rao, *How Consequential Will be France's Presidency of the Council of the European Union?*, MP-IDSA Issue Brief, 24.01.2022, s. 4, https://idsa.in/system/files/issuebrief/frances-presidency-srao_compressed.pdf (dostęp: 20.03.2022).
- O. Rozenberg, *A Political Presidency: the 2022 French Presidency of the Council of the European Union*, European Policy Analysis, Swedish Institute for European Policy Studies, 2022, Nr 2epa.

Akty prawne

- Dyrektywa 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiająca normy jakości i bezpiecznego pobierania, badania, preparatyki, przechowywania, wydawania krwi ludzkiej i składników krwi oraz zmieniająca dyrektywę 2001/83/WE, Dz. Urz. UE. L 2003 Nr 33, str. 30.
- Dyrektywa 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie ustalenia norm jakości i bezpiecznego oddawania, pobierania, testowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich, Dz. Urz. UE. L 2004 Nr 102, str. 48.
- Decyzja Rady Europejskiej z dnia 1 grudnia 2009 r. w sprawie sprawowania prezydencji Rady, Dz. Urz. UE. L 2009 Nr 315, str. 50.

Decyzja Rady (UE) nr 2016/1316 z dnia 26 lipca 2016 r. zmieniająca decyzję 2009/908/UE ustanawiającą środki wykonawcze do decyzji Rady Europejskiej w sprawie sprawowania prezydencji Rady oraz dotyczącą przewodnictwa w organach przygotowawczych Rady, Dz. Urz. UE. L 2016 Nr 208, str. 42.

Decyzja Wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony, Dz. Urz. UE, L71/1.

Decyzja Rady (UE) 2022/449 z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii, i tymczasowego stosowania Umowy między Unią Europejską a Republiką Mołdawii dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Mołdawii, Dz. Urz. UE. L 2022 Nr 91, str. 1.

Dokumenty

Dokumenty Komisji Europejskiej:

Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie i odnośnych środków, COM (2012) 0614 final.

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025, COM (2020) 152 final.

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030, COM (2020) 380 final.

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Unia równości: Unijny plan działania przeciwko rasizmowi na lata 2020–2025, COM (2020) 565 final.

Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów i zmieniające dyrektywę (UE) 2019/1937, COM (2020) 593 final.

Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014 oraz (UE) nr 909/2014, COM (2020) 595 final.

Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej, COM (2020) 682 final.

- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020 – 2025, COM (2020) 698 final.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Budowanie Europejskiej Unii Zdrowotnej: Zwiększenie odporności UE na transgraniczne zagrożenia zdrowia, COM (2020) 724 final.
- Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniające dyrektywę 2000/31/WE, COM (2020) 825 final.
- Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym (akt o rynkach cyfrowych), COM (2020) 842 final.
- Wspólny Komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady, Unijna strategia współpracy w regionie Indo-Pacyfiku, JOIN (2021) 24 final
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Strategia UE na rzecz praw dziecka, COM (2021) 142 final.
- Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (akt w sprawie sztucznej inteligencji) i zmieniające niektóre akty ustawodawcze unii, COM (2021) 206 final.
- Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 910/2014 w odniesieniu do ustanowienia europejskich ram tożsamości cyfrowej, COM (2021) 281 final.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Nowa strategia leśna UE 2030, COM (2021) 572 final.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Odnowiony unijny plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2021–2025, COM (2021) 591.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący Strategii UE w sprawie zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego (2021-2030), COM (2021) 615 final.
- Wniosek Dyrektywa Rady w sprawie zapewnienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania grup wielonarodowych w Unii, COM (2021) 823 final.

Dokumenty Rady Unii Europejskiej:

- Nota Sekretariatu Generalnego Rady do Komitetu Stałych Przedstawicieli, Dalsza realizacja programu strategicznego 18-miesięczny program Rady (1 stycznia 2022 r. – 30 czerwca 2023 r.), 14441/21
- Rada Unii Europejskiej, Konkluzje w sprawie walki z rasizmem i antysemityzmem - Zatwierdzenie, 6406/1/22.
- Wniosek dotyczący Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 i rozporządzenie (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do działania w ramach polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE), 2022/0075 (COD).
- Rada Unii Europejskiej, Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, 7371/22.
- Rada Unii Europejskiej, Rozporządzenie ustanawiające mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ – podejście ogólne, 2021/0214(COD)
- Council of the European Union, Draft Council conclusions on civil protection work in view of climate change, 6528/22
- Rada Unii Europejskiej, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE, dyrektywę 2004/109/WE, dyrektywę 2006/43/WE oraz rozporządzenie (UE) nr 537/2014 w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju – podejście ogólne, 2021/0104(COD).

Strony internetowe:

- 6 th European Union - African Union Summit: A Joint Vision for 2030*, https://www.consilium.europa.eu/media/54412/final_declaration-en.pdf, (dostęp: 20.03.2022).
- Debata orientacyjna na temat pakietu "Gotowi na 55"*, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6668-2022-INIT/pl/pdf> (dostęp: 20.03.2022).
- Discours d'Emmanuel Macron pour une Europe souveraine, unie, démocratique*, [online] <https://www.elysee.fr/front/pdf/elysee-module-795-fr.pdf> (dostęp: 15.03.2022).
- Editorial: French Presidency Plans: New Momentum or Hot Air?*, <https://ecre.org/editorial-french-presidency-plans-new-momentum-or-hot-air/> (dostęp: 15.03.2022).
- French President Emmanuel Macron Press Conference Speech*, <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/en/news/french-president-emmanuel-macron-press-conference-speech> (dostęp: 15.03.2022).

- Nieformalne posiedzenie szefów państw lub rządów Deklaracja wersalska 10–11 marca 2022 r.*, <https://www.consilium.europa.eu/media/54787/20220311-versailles-declaration-pl.pdf> (dostęp: 20.03.2022).
- Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (energia)*, 28 lutego 2022, <https://www.consilium.europa.eu/pl/meetings/tte/2022/02/28/> (dostęp: 20.03.2022).
- Recovery, Strength and a Sense of Belonging, Programme for the French Presidency of the Council of the European Union*, https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/qh4cgoqq/en_programme-pfue-v1-2.pdf (dostęp: 10.03.2022).
- Schengen area: Council adopts general approach on an enhanced evaluation mechanism*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2022/03/03/schengen-area-council-adopts-general-approach-on-an-enhanced-evaluation-mechanism/>, (dostęp: 20.03.2022).
- Unijne sankcje w odpowiedzi na kryzys w Ukrainie*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/sanctions/restrictive-measures-ukraine-crisis/> (dostęp: 20.03.2022).

French presidency in the Council of the European Union

Kamila Groszkowska

Summary

In January 2022 France has started 6 month long presidency in the Council of the European Union as the first country of the new trio of presidencies, with Czech Republic and Sweden. It is a special period for France due to the double elections scheduled for the first half of the year: the presidential election in April and the National Assembly election in June. For E. Macron, who is running for re-election, the presidency of the Council offers an opportunity to strengthen his image as a competent politician and statesman as well as to implement his political concept for Europe, announced in 2017 after taking office as president. The motto of the French Presidency is a strong and independent Europe, capable of deciding on its own future. The main priorities include digital, environmental and social transformation and strengthening Europe's military, economic and social potential. The period of the French presidency has been dominated by the Russian invasion on Ukraine, which affected the work of the Council and the main lines of European policy.

Key words

Council of the European Union, European Union, France, presidency

Kamila Groszkowska, specjalista do spraw międzynarodowych w Biurze Analiz Sejmowych (ORCID 0000-0002-8618-1302, groszkowska.kamila@gmail.com). Absolwentka prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Jej zainteresowania naukowe obejmują prawo Unii Europejskiej, w szczególności prawa kobiet, prawa mniejszości oraz kwestie związane z polityką migracyjno-azylową. Doświadczenie zawodowe zdobywała w Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz kancelariach prawnych. Obecnie zajmuje się tworzeniem ekspertyz z zakresu prawa europejskiego oraz międzynarodowego w Biurze Analiz Sejmowych, ze szczególnym uwzględnieniem Francji i krajów francuskojęzycznych. Autorka publikacji i wystąpień na temat praw kobiet, polityki migracyjnej oraz polityki zagranicznej Unii Europejskiej.

Pragniemy wspierać polskich naukowców i dzielić się ich dokonaniem. Do naszych głównych zadań należy uwolnienie potencjału polskiej nauki poprzez promocję i popularyzację rodzimej myśli badawczej z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, a także wytworzenie mechanizmów i kapitału społecznego, który organizowałby się wokół idei państwowości.

Instytut De Republica jest nowoczesnym zapleczem eksperckim, promocyjnym i wydawniczym dla niedocenianych w kraju i poza jego granicami, a tak ważnych dla właściwego rozumienia historii i zjawisk społecznych, dziedzin nauki. Równie istotnym aspektem we wspomnianym zakresie jest współdziałanie z uczelniami wyższymi, instytutami badawczymi oraz analitycznymi z Polski i całego świata.